

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE
KANSEN

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot oprichting en regeling van het
Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag
- Tweede principiële goedkeuring

Met dit voorontwerp van decreet wordt een Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag opgericht. Dit meldpunt betreft een samenwerking tussen het Agentschap Justitie en Handhaving en het Vlaams Mensenrechteninstituut. De doelstelling van het meldpunt is de aanpak van grensoverschrijdend gedrag in de Vlaamse sectoren door op een laagdrempelige wijze meldingen omtrent grensoverschrijdend gedrag mogelijk te maken. Het meldpunt is toegankelijk voor personen met een melding over grensoverschrijdend gedrag in alle aangelegenheden die onder de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest vallen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

- Beleidsveld Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie;
- Beleidsveld Gelijke Kansen binnen het beleidsdomein Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 22 december 2023 werd het voorontwerp van decreet een eerste keer principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op basis daarvan werd advies gevraagd aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC), aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), aan het Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI), aan de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (Vlaamse Raad WVG), aan de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), aan de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), aan de Vlaamse Jeugdraad en aan de Vlaamse Adviesraad Handicap (Noozo).

Meerdere adviesraden hebben een aantal gelijkaardige opmerkingen. Hierbij wordt aangegeven op welke wijze wordt tegemoetgekomen aan deze opmerkingen, dit wordt niet meer herhaald bij de individuele besprekingen per adviesraad:

- Een eerste algemene opmerking betreft samenwerking, complementariteit en expertise.
 - o Zowel het ontwerp van decreet als de memorie van toelichting benadrukken de maximale complementariteit met het reeds bestaande aanbod rond grensoverschrijdend gedrag in het Vlaamse landschap. Het is belangrijk dat interne meldpunten blijven bestaan en blijven werken. Het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag (hierna VMGOG) moet beschouwd worden als een aanvulling wanneer interne meldpunten niet bestaan, onvoldoende gekend zijn, als te weinig daadkrachtig en doortastend worden beschouwd of als de onafhankelijkheid in vraag wordt gesteld door de melder.
 - o Artikel 10 van het ontwerpdecreet bepaalt de mogelijke opdrachten van het meldpunt AJH als er reeds een traject loopt bij een andere instantie.
 - o Het meldpunt AJH is geen beroepsinstantie en zal feiten niet inhoudelijke beoordelen. Na het doorlopen van een sectorspecifieke procedure of wanneer de redelijke termijn voor behandeling van een melding verstreken is, kan wel nog een melding gebeuren bij het meldpunt AJH. Het meldpunt AJH kan dan de deelopdrachten zoals vermeld in artikel 7, tweede lid, desgevallend uitvoeren.
 - o Complementariteit is echter geen subsidiariteit. Een melder moet niet naar een intern meldpunt als hij dit niet wil of kan.
 - o Het sectorspecifieke beleid, de bekendmaking en toegankelijkheid van interne meldpunten en procedures moet worden opgenomen door de eigen sector.
 - o In het kader van samenwerking gaat het meldpunt AJH in overleg met alle betrokken sectoren en partners. Zo zit het meldpunt samen met CAW, 1702, Kinderrechtencommissariaat, Child Focus, ... Er zijn met de sectoren en andere belanghebbenden draaiboeken opgemaakt met samenwerkingsafspraken rond bijvoorbeeld doorverwijzing, het afstemmen van procedures en informatie-uitwisseling. Om de samenwerking met alle partners en sectoren zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, nemen de verschillende dossierbehandelaars van het meldpunt AJH ook een rol op als contactpersoon voor een specifieke sector. Dit impliceert ook dat ze nauw betrokken worden bij de sector en zo bijvoorbeeld sectorspecifieke opleidingen kunnen volgen zoals een API opleiding in de sectoren sport en jeugd en vorming betreffende omgaan met personen met een beperking.
 - o Het meldpunt AJH zet alzo in op expertise en professionalisme. Dit is noodzakelijk om te kunnen werken vanuit een vertrouwensrelatie tussen alle partners.
- Ook rond de vertrouwelijkheid en het beroepsgeheim worden vanuit verschillende adviesraden opmerkingen gemaakt.
 - o In de artikelsgewijze toelichting bij de artikelen 8 en 17 wordt hierrond reeds toelichting gegeven. In artikel 8 zal bijkomend verduidelijkt worden dat instemming van de melder noodzakelijk is om extern informatie in te winnen. In artikel 17 wordt als bijkomende voorwaarde toegevoegd dat de integriteit van een persoon in het gedrang moet zijn om een beroep te kunnen doen op deze decretale grond om de geheimhoudingsplicht te doorbreken. Deze mogelijkheid tot doorbreken van het beroepsgeheim dient echter wel behouden te blijven. Er kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het voorbeeld van een vertrouwenspersoon die zelf geen mogelijkheden meer ziet om de integriteit van een slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag te vrijwaren en dit meldt bij het VMGOG aangezien het VMGOG hier op een professionele wijze gevolg aan kan geven.
- Een volgend punt dat in verschillende adviezen terugkomt, gaat over de bevoegdheid van het meldpunt AJH om beleidsadviezen te verstrekken aan organisaties.

- Een jaar na ontvangst van het beleidsadvies zal de betrokken organisatie rapporteren over de wijze waarop ze aan het beleidsadvies is tegemoetgekomen. Deze verantwoording is een manier om ervoor te zorgen dat de adviezen geen dode letter blijven. Enerzijds dient de focus van het meldpunt AJH immers op het individuele slachtoffer te liggen, anderzijds dient het meldpunt AJH zich ook te focussen op het vermijden van toekomstige slachtoffers. Dit houdt in dat er aan de hand van meldingen effectief actie moet kunnen worden ondernomen binnen een organisatie of sector en dat ze op die manier een integriteitsbeleid uitwerken of verbeteren. De bevoegde administratie wordt vanzelfsprekend betrokken om dit mee op te volgen.
- Rond rapportering en monitoring worden eveneens vanuit diverse adviesraden opmerkingen geformuleerd.
 - Het meldpunt AJH is geen centraal rapporteringsorgaan. Verzamelen en analyseren van de meldingen die worden ingediend bij verschillende interne en sectorale meldpunten valt niet binnen de verantwoordelijkheid van het meldpunt AJH. Het zou onhaalbaar zijn om met een beperkte ploeg die in eerste instantie wordt ingezet om melders verder te helpen, de gegevens van de vele interne en sectorale meldpunten die er zijn in Vlaanderen te verzamelen en analyseren.

Op 19 januari 2024 verstrekke de SARC haar advies. De opmerkingen worden allen beantwoord onder de algemene opmerkingen.

Op 22 januari 2024 liet de Vlor weten af te zien van advies.

Op 30 januari 2024 verstrekke de Vlaamse Raad WVG haar advies. Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van de Vlaamse Raad WVG:

- De raad heeft bedenkingen bij hoe het meldpunt AJH zijn diverse rollen vervult. Allereerst vraagt de raad zich of er geen conflict bestaat tussen de rol als begeleider van een melder en de rol van bemiddelaar. Ten tweede zijn er zorgen omtrent het ontbreken van een deontologisch kader en ten derde is het mandaat van het meldpunt niet duidelijk.
 - Bemiddeling zal worden opgenomen door het VMRI als onderdeel van het VMGOG. De medewerkers van het meldpunt AJH faciliteren herstelgesprekken. Het doel van een herstelgesprek is het erkennen en herstellen van onder andere emotionele of relationele schade. Herstelgesprekken zijn interactief en verbindend. De onderliggende basishouding is altijd die van meerzijdige partijdigheid. Vanuit het meldpunt AJH wordt empowerend gewerkt met de melder maar wordt ook een hersteltraject voorbereid met de andere partij. Als dat aangewezen is of als de andere partij hierom vraagt, kan een andere medewerker betrokken worden bij het herstelgesprek zodat het gesprek evenwaardig gevoerd kan worden.
 - Belangrijke deontologische waarborgen worden wel degelijk gevat in artikel 5 en in artikel 6, de werkingsprincipes van het meldpunt AJH, van het ontwerpdecreet.
 - Het meldpunt AJH zal zich niet hiërarchisch opstellen ten aanzien van andere sectoren of instellingen.
- De raad merkt op dat bij een melding van grensoverschrijdend gedrag dat buiten de Vlaamse bevoegdheid valt weliswaar wordt doorverwezen maar dit mogelijk toch een zwakke schakel in het systeem is.
 - Het VMGOG moet zich houden aan de bevoegdheidsregels en is derhalve enkel bevoegd voor de aanpak van grensoverschrijdende gedrag in de Vlaamse sectoren. Gelet hierop is het niet mogelijk om ook meldingen te behandelen die buiten de Vlaamse bevoegdheid vallen. De warme doorverwijzing is opgenomen in artikel 7, tweede lid, 4°, van het decreet en wordt verder toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 7.

- De raad stelt vast dat in het decreet niets wordt bepaald rond het betwisten van aanbevelingen.
 - o Een jaar na ontvangst van het beleidsadvies zal de betrokken organisatie rapporteren over de wijze waarop ze aan het beleidsadvies is tegemoetgekomen. Hierin kan de organisatie eveneens aangeven of en waarom zij het met een of meerdere aspecten van het advies niet eens is. De raad merkt op dat de werking van het meldpunt moet geëvalueerd worden.
 - o In het decreet zal artikel 26 worden toegevoegd waarin de evaluatie wordt opgenomen.

Op 2 februari 2024 verstrekte de Vlaamse Jeugdraad haar advies. Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van de Vlaamse Jeugdraad:

- De Vlaamse Jeugdraad stelt dat het meldpunt in werking is getreden zonder input en participatie vanuit de betrokken sectoren.
 - o Er heeft echter intensief en frequent bilateraal overleg plaatsgevonden met universiteiten, hogescholen, Fonds wetenschappelijk onderzoek (FWO), sport, cultuur en media. Eveneens werden in het voortraject verschillende middenveldorganisaties zoals Sensoa, Child Focus, CAW, 7012, Kinderrechtencommissariaat, ... betrokken. Sinds de opstart van het meldpunt is er bovendien structureel overleg met een groot deel van de genoemde partners en sectoren zoals departement Zorg, Awel, leerplichtonderwijs, ...
- De Vlaamse Jeugdraad merkt op dat voor alle betrokken sectoren er moet geïnvesteerd worden in een geïntegreerd integriteitsbeleid.
 - o Bij dit aspect kan opgemerkt worden dat elke sector vanzelfsprekend de verantwoordelijkheid draagt en houdt voor zijn eigen integriteitsbeleid. De oprichting van het meldpunt doet hier geen afbreuk aan.
- De Vlaamse Jeugdraad mist heel sterk de blik op kinderen en jongeren.
 - o Het meldpunt gaat met verschillende partners en organisaties die werken rond en met minderjarigen in overleg om kinderen en jongeren op een correcte manier te kunnen doorverwijzen en/of ondersteunen. Het aanbod zal casus per casus, ook rekening houdend met de leeftijd van de minderjarige, bekeken worden.
- De Vlaamse Jeugdraad wijst erop te waken over de gegevensbescherming van kinderen en jongeren en transparant te zijn met betrekking tot gegevensuitwisseling.
 - o Wat de opmerkingen rond verwerking en bewaring persoonsgegevens betreft, wordt verwezen naar de bespreking opmerkingen onder VTC en GBA.
 - o Belangrijke deontologische waarborgen worden wel degelijk gevat in artikel 5 en in artikel 6, de werkingsprincipes van het meldpunt AJH, van het ontwerpdecreet en de medewerkers van het meldpunt zijn gebonden door het beroepsgeheim.
 - o De bepalingen in de artikelen 13 en 15 van het ontwerpdecreet leggen de regels vast met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens en transparantie hieromtrent en stellen geenszins een mogelijkheid in om aan de rechten hierrond te verzaken.
- De Vlaamse Jeugdraad stelt dat een beschuldigde sneller op de hoogte moet worden gebracht.
 - o De dossierbehandelaars van het meldpunt zijn gebonden door beroepsgeheim. Een vermeende pleger kan enkel gecontacteerd worden mits toestemming van de melder.
- De Vlaamse Jeugdraad merkt op dat rekening moet worden gehouden met kinderen en jongeren die slachtoffer zijn van grensoverschrijdend gedrag in Brussel.
 - o Aangezien het meldpunt toegankelijk is voor elke persoon met een melding over grensoverschrijdend gedrag in alle aangelegenheden die onder de bevoegdheden van

de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse gewest vallen, kunnen ook de Vlaamse inwoners van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bij het meldpunt terecht.

Op 2 februari 2024 verstrekte Noozo haar advies. Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van Noozo:

- Noozo suggereert om meldingen over bijna grensoverschrijdend gedrag mogelijk te maken alsook om uitreikend te werken.
 - o Er kan altijd melding gemaakt worden over bijna grensoverschrijdend gedrag. Het VMGOG zal steeds bekijken waar de melder voor hulp terecht kan.
- Noozo legt de nadruk op het belang van toegankelijke hulp.
 - o Het meldpunt streeft er naar om zo laagdrempelig mogelijk te zijn en zet in op maximale bereikbaarheid voor elke doelgroep. Een melding is kosteloos voor de melder en het meldpunt zal kosteloos alle redelijke en gepaste materiële bijstand aanbieden, dit onder meer door samenwerking met organisaties die hierin reeds expertise hebben opgebouwd. Een fysiek overleg met een medewerker van het meldpunt zal steeds plaatsvinden op een toegankelijke locatie in samenspraak met de melder.

Op 16 januari 2024 verstrekte de VTC het advies nr. 2024/013. De VTC was van oordeel dat het voorgelegde ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin een aantal elementen bijkomend werden geïmplementeerd. Hierbij wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan deze elementen:

- De VTC vraagt om de rechtvaardigingsgrond te omschrijven. Er moet verduidelijkt worden welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.
 - o De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de AVG en is noodzakelijk voor de uitoefening van een taak van algemeen belang. Deze taak van algemeen belang heeft betrekking op het beschermen van slachtoffers en potentiële slachtoffers en het bevorderen van persoonlijk en professioneel herstel van melders. Dit betreft eveneens een taak van zwaarwegend algemeen belang (zoals bedoeld in artikel 9, lid 2, g), van de voormelde verordening.
- De VTC geeft aan dat het aangewezen zal zijn een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uit te voeren.
 - o Het Agentschap Justitie en Handhaving zal een GEB uitvoeren.
- De VTC merkt op dat “personen die betrokkenheid vertonen met de context van grensoverschrijdend gedrag” een zeer ruime categorie is.
 - o Dit zal aangepast worden in personen die een relevante betrokkenheid vertonen met de context van grensoverschrijdend gedrag.
 - o Het klopt dat dit een ruime categorie is. De betrokkenheid moet uiteraard relevant zijn voor de behandeling van de melding maar kan moeilijk specifiek bepaald worden aangezien dit steeds casusafhankelijk is. De melder is immers niet steeds slachtoffer maar kan ook vermeende pleger, getuige, ... zijn. Er kan dan ook niet van vaste rollen worden uitgegaan.
- De VTC adviseert meer specifieke categorieën van persoonsgegevens te vermelden.
 - o Artikel 13 van het ontwerpdecreet wordt in die zin aangepast.
- De VTC adviseert het meedelen van persoonsgegevens voor monitoringdoeleinden met het VMRI te beperken tot door (of voor) het agentschap geanonimiseerde persoonsgegevens.

- In art. 13, §4, van het ontwerpdecreet wordt toegevoegd dat indien het noodzakelijk is om persoonsgegevens conform artikel 13, §1, derde lid, 3°, te delen met het VMRI voor het opmaken van rapportering, deze mededeling zich beperkt tot het overmaken van geanonimiseerde gegevens.
- De VTC geeft aan dat het aangewezen is het akkoord van de betrokkene om persoonsgegevens te delen, schriftelijk te laten geven.
 - Er wordt om methodologische redenen met het akkoord van de betrokkene gewerkt (juridisch is beroep op artikel 6, lid 1, e) AVG immers voldoende), maar om het traject niet nog te verzwaren en derhalve in het belang van het slachtoffer zal niet aangedrongen worden op een schriftelijk akkoord, tenzij het slachtoffer dit zelf wenst.
- De VTC raadt aan inspectiediensten ook als ontvangers van persoonsgegevens in het decreet te definiëren.
 - Inspectiediensten worden als mogelijke ontvangers van persoonsgegevens toegevoegd in artikel 13, §1, derde lid, 5°, van het ontwerpdecreet. Deze toevoeging wordt eveneens gedaan in artikel 26, paragraaf 7, 3° van het decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van het Vlaams Mensenrechteninstituut.
- De VTC stelt de vraag of Audit Vlaanderen eveneens persoonsgegevens zal ontvangen als inspectiedienst.
 - Audit Vlaanderen kan onder de omschrijving 'inspectiedienst' vallen indien het agentschap gelijkaardige opdrachten heeft en er mogelijk overlap is met de werking van het meldpunt AJH.
- De VTC stelt dat een machtiging van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken vereist is voor het gebruik van het rijksregisternummer.
 - De vereiste machtiging zal worden aangevraagd.
- De VTC geeft aan dat de bewaartermijn te ruim is.
 - Er zal een opsplitsing worden gemaakt in de bewaartermijnen als volgt:
 - Onontvankelijke melding: tot maximum een jaar na de melding;
 - Melding met maximum drie contactnames: tot maximum drie jaar na de laatste contactname;
 - Melding met meer dan drie contactnames: tot maximum tien jaar na de afsluiting van het dossier.
 - De maximale bewaartermijn van tien jaar is noodzakelijk om de meldingen van grensoverschrijdend gedrag op een correcte manier te kunnen aanpakken, om duplicaten te vermijden, "veelmelders" te herkennen en informatie beschikbaar te houden zodat deze indien de melder dit wenst in de toekomst nog kan gebruikt worden. Als voorbeeld denken we hier aan slachtoffers van seksueel ongewenst gedrag. Zij moeten vaak al aanzienlijke hindernissen overwinnen om een melding te maken bij een officiële instantie en een heel traject van empowerment doorlopen voordat ze klaar zijn om naar de organisatie of vermeende pleger te stappen.
- De VTC geeft aan dat persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig moeten worden geactualiseerd en beveelt aan om hierover bepalingen op te nemen.
 - Deze bepaling is echter al voorzien in artikel 5, 1, d), AVG. De AVG is van toepassing. Het is juridisch-technisch niet aangewezen om regelgeving te herhalen.
- De VTC wijst erop dat er niet in een decretale uitzondering op het strafrechtelijk beroepsgeheim wordt voorzien voor personeelsleden van het agentschap.
 - Personeelsleden van het agentschap worden gekwalificeerd als medewerkers van organisaties en sectoren die vallen onder de Vlaamse bevoegdheden. Bijgevolg vallen zij onder het toepassingsgebied van artikel 17.

- De VTC merkt op dat het niet duidelijk is of de algemene uitzondering op het strafrechtelijke gesanctioneerde beroepsgeheim enkel de bescherming van de fysieke integriteit of ook de psychische integriteit beoogt.
 - o In artikel 17 van het ontwerpdecreet zal worden opgenomen dat het hier om de bescherming van de fysieke of psychische integriteit gaat. Beide komen dus in aanmerking.
- De VTC beveelt aan de beschermingsmaatregelen van de klokkenluidersregeling te overwegen.
 - o De beschermingsmaatregelen uit de klokkenluidersregeling zullen verder bekeken en gespecificeerd worden.

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna GBA) heeft op haar zitting van 23 februari 2024 advies nr. 21/2024 uitgebracht. Dit advies werd bezorgd op 4 maart 2024.

Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van de GBA:

- De GBA vraagt om te voorzien in een duidelijke omkadering van het materiële toepassingsgebied.
 - o We zijn ons ervan bewust dat de bevoegdheid van het meldpunt uitgebreid is maar deze ruime bevoegdheid wordt verantwoord en ook afgebakend door de finaliteit van het meldpunt, namelijk de aanpak van grensoverschrijdend gedrag. Grensoverschrijdend gedrag, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 7°, van het ontwerp, maakt altijd een aantasting uit van de integriteit van een persoon. Het recht op eerbiediging van de fysieke en psychische integriteit is een grondrecht dat, onder meer, vervat ligt in artikel 3 van het EU Handvest en artikel 22 van de Grondwet. De doelstelling van het meldpunt om meldingen, op een laagdrempelige wijze, mogelijk te maken in functie van de aanpak van grensoverschrijdend gedrag in de Vlaamse sectoren betreft derhalve de bescherming van een grondrecht.

Het meldpunt kan meldingen ontvangen in alle aangelegenheden die onder de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest vallen. Artikel 7, lid 3, 4°, van het ontwerp bakent het toepassingsgebied strikt af door te bepalen dat meldingen die buiten de aangelegenheden vallen die tot bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest behoren, niet ontvankelijk zijn. Deze bepaling bevestigt dat het toepassingsgebied van het ontwerp bevoegdheidsconform moet worden gelezen (cf. de afbakening van het Gelijkekansendecreet en de bevoegdheden van het VMRI). Uit deze bepaling volgt dat het meldpunt casus per casus zal moeten controleren of er sprake is van een melding die binnen de Vlaamse bevoegdheden valt, zoals afgebakend in de Grondwet en de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen.

Luidens de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen is de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd voor onder meer sport, cultuur, onderwijs, media, welzijn, gezondheidszorg, Een gelijkaardige omschrijving werd ook opgenomen in andere decreten, onder meer het decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers en het decreet houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme

Ook in het decreet tot oprichting van het Vlaams Mensenrechteninstituut wordt in artikel 6 verwezen naar het beschermen en bevorderen van mensenrechten in alle aangelegenheden die onder de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest vallen. Op die manier sluit de bevoegdheid van het meldpunt AJH aan bij de bevoegdheid van het VMRI, dit is immers noodzakelijk in het kader van hun

samenwerking om uniform te kunnen handelen als Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag.

- De GBA adviseert om in het ontwerpdecreet expliciet te wijzen op het bestaan van een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid.
 - o Artikel 13, §2, van het ontwerpdecreet wordt in deze zin aangepast.
- De GBA beveelt aan om te verduidelijken dat niet systematisch na elke melding een uitgebreide vraagverheldering volgt.
 - o Dit wordt verduidelijkt in de artikelsgewijze bespreking bij artikel 6.
- De GBA stelt dat de verwijzing naar het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid moet geschrapt worden uit artikel 13, §1, eerste lid, van het ontwerpdecreet.
 - o Artikel 13, §1, eerste lid, van het ontwerpdecreet wordt in deze zin aangepast.
- De GBA wijst erop dat het ontwerp en de Memorie van Toelichting niet verduidelijken waarvoor het Rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, gebruikt zullen worden.
 - o Er zullen geen opzoeken worden gedaan op basis van het Rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Deze nummers zullen enkel gebruikt worden om dubbele meldingen te detecteren.
- De GBA merkt op dat het onduidelijk is wat wordt bedoeld met “persoonsgegevens die blijken” in artikel 13, §1, lid 1, 4°, 5°, van het ontwerpdecreet.
 - o Artikel 13 van het ontwerpdecreet zal wat categorieën persoonsgegevens betreft, worden aangepast. De categorieën van persoonsgegevens worden meer specifiek opgelijst.
- De GBA raadt af om politionele en gerechtelijke gegevens bij te houden in de vorm van een register.
 - o Het meldpunt zal geen register met politionele en gerechtelijke gegevens bijhouden.
- De GBA adviseert om duidelijk aan te geven wat de categorieën van gegevens zijn die in de twee fases van een melding kunnen zitten en aan te geven dat de tweede fase dient als een controlefase waar alle niet-essentiële gegevens verwijderd worden.
 - o Het meldpunt AJH zal in een eerste fase, bij het binnenkomen van een melding, uitgebreide info kunnen ontvangen om toegankelijkheid te bevorderen. Het is dan ook niet aangewezen om met een standaardformulier te werken. In de tweede fase, na ontvangst van de melding, gaat het meldpunt AJH controleren of er informatie is die niet relevant is. Niet-relevante informatie wordt niet verder bijgehouden.
- De GBA raadt aan om te verduidelijken waar een melding kan gebeuren en onder welke vorm.
 - o Dit wordt verduidelijkt in de artikelsgewijze bespreking bij artikel 7.
- De GBA merkt op dat binnen een redelijke termijn moet voorzien worden in een overschakeling van SharePoint naar een adequater systeem.
 - o Dossiers worden bijgehouden in Sharepoint, voorzien van beveiligde toegang, in afwachting van een op maat gemaakt registratie- en dossieropvolgsysteem (procedure voor deze overheidsopdracht wordt gestart voorjaar 2024).
- De GBA adviseert om te verduidelijken hoe er wordt omgegaan met telefoongesprekken, chatgesprekken en e-mails.
 - o Telefoongesprekken worden niet opgenomen, een chat of e-mail zelf wordt niet bijgehouden. In het inhoudelijk dossier wordt de inhoud van de melding samengevat. De melder zal hier reeds geïnformeerd worden over de verwerking van gegevens en

de wijze waarop de informatie wordt bijgehouden. In het dossier wordt enkel informatie opgenomen die noodzakelijk is voor de opvolging en behandeling van de melding.

- De GBA stelt dat duiding moet gegeven worden rond het meldingsregister alsook moet aangegeven worden of dit gelijk is aan het centraal register.
 - o Zoals hierboven uiteengezet, wordt elke melding geregistreerd in Sharepoint. Sharepoint bevat twee mappen, een met objectieve gegevens en een met inhoudelijke gegevens. Er is geen ander afzonderlijk meldingsregister of centraal register. Ook in het toekomstig systeem dat nog zal worden uitgewerkt, zal slechts één registratiesysteem bestaan.
 - o Gegevens die worden bijgehouden in het kader van beleidsadviezen, worden geanonimiseerd.
- De GBA adviseert een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uit te voeren.
 - o het Agentschap Justitie en Handhaving zal een GEB uitvoeren.
- De GBA stelt dat moet worden gespecificeerd of er verschillende categorieën van personen zijn met onderscheiden machtiging en toegang tot het inhoudelijk dossier.
 - o De inhoudelijke dossiers worden toegankelijk gemaakt voor alle medewerkers van het meldpunt AJH. Als er contact wordt opgenomen, moet elke medewerker van het meldpunt AJH immers het dossier kunnen raadplegen, ook in geval van anonieme meldingen.
- De GBA vraagt om de categorieën van betrokkenen in artikel 13, §1, lid 2, verder te specificeren.
 - o Dit is niet mogelijk omdat het niet met zekerheid te stellen is dat een melder steeds een slachtoffer is. De rol van een melder en van andere betrokkenen kan verschillen per melding. Welke gegevens en van wie deze zullen verwerkt worden, is casusafhankelijk. Van een getuige zal bijvoorbeeld zelden tot nooit persoonlijke informatie worden verwerkt maar de mogelijkheid bestaat wel moest dit in een specifiek dossier toch noodzakelijk zijn om ene getuige bijvoorbeeld terug te kunnen contacteren.
- De GBA raadt aan om in het ontwerpdecreet uitdrukkelijk de mogelijkheid om een anonieme melding te maken, te vermelden en anonieme melding te definiëren.
 - o De mogelijkheid om anoniem te melden alsook de definitie hiervan zal worden toegevoegd aan artikel 6 van het ontwerpdecreet.
- De GBA wenst dat een beschrijving wordt gegeven van hetgeen onder operationele werking valt zoals voorzien in artikel 13, §1, 3° lid, van het ontwerpdecreet.
 - o Onder operationele werking wordt begrepen het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in artikel 7, alsook individuele dossierwerking.
- De GBA stelt dat een bepaling moet worden ingevoerd die de verwerkingsverantwoordelijke verplicht om steeds in staat te zijn om het mondeling akkoord te kunnen bewijzen.
 - o De rechtsgrond voor de doorgifte van gegevens is het algemeen belang en niet de toestemming. Het mondeling akkoord van de melder zal gevraagd worden, dit is echter geen toestemming in de zin van de AVG. Er wordt toch tegemoetgekomen aan deze opmerking doordat het akkoord in het dossier genoteerd worden.
- De GBA merkt op dat artikel 13, §1, lid 3, 5°, van het ontwerpdecreet moet worden aangevuld in de zin dat de noodzakelijkheid steeds gemotiveerd moet worden.
 - o Artikel 13, §1, lid 3, 5°, zal niet worden aangevuld. De voorwaarde van noodzakelijkheid is al in dit artikel opgenomen en er zal steeds akkoord van de melder gevraagd worden waarin de noodzakelijkheid zal worden geduid. De noodzakelijkheid ligt vervat in de

finaliteit van het meldpunt, het doorlopen van een traject rond meldingen van grensoverschrijdend gedrag. Om deze doelstelling te kunnen verwezenlijken zal noodzakelijke informatie worden doorgegeven om noodzakelijke informatie te kunnen ontvangen.

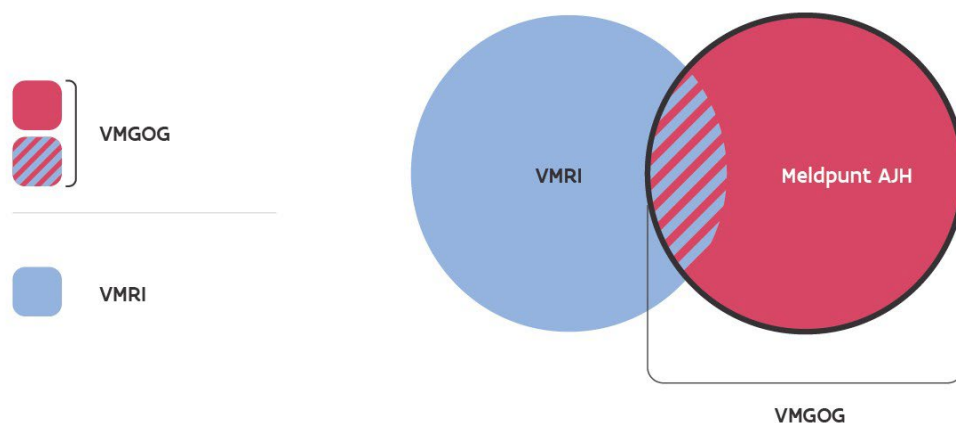
- De GBA dringt erop aan te verduidelijken welke categorieën van personen de opdrachten vermeld in artikel 8 kunnen uitvoeren.
 - o De dossierbehandelaars, de coördinator en jurist verbonden aan het meldpunt AJH kunnen de opdrachten vermeld in artikel 8 uitoefenen.
- De GBA adviseert om in artikel 10, §2, van het ontwerpdecreet, instemming te vervangen door toestemming.
 - o Artikel 10, §2, wordt aangepast.
- De GBA stelt dat het ontwerpdecreet moet worden aangevuld met de verplichting tot het opstellen van een lijst van de categorieën van personen die toegang hebben tot de gegevens onder artikel 10 AVG.
 - o Aangezien deze verplichting volgt uit artikel 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, zal dit niet herhaald worden in het ontwerpdecreet. Het is juridisch-technisch immers niet aangewezen om regelgeving te herhalen.
- De GBA merkt op dat verdere duiding moet worden gegeven bij de draagwijdte van het bemiddelingsgesprek zoals opgenomen in artikel 10, §2.
 - o Het meldpunt AJH biedt geen bemiddelingsgesprekken aan, dit zal gebeuren door het VMRI. Het meldpunt AJH biedt ondersteunende, erkennende en herstelgesprekken aan.
- De GBA vraagt verdere duiding bij de uitzonderingen op het beroepsgeheim, onder meer bij de uitzondering vervat in artikel 17.
 - o Duiding omtrent de uitzonderingen is toegevoegd in de artikelsgewijze toelichting bij de betreffende artikelen. Sowieso zullen uitzonderingen op het beroepsgeheim strikt toegepast worden.
 - o Artikel 17 wordt aangepast met een verzwarend criterium, namelijk de integriteit van een persoon moet in het gedrang zijn om op deze decretale uitzonderingsgrond een beroep te kunnen doen. Onder de algemene opmerkingen werd reeds een voorbeeld gegeven ter verduidelijking.
 - o Noodzakelijke informatie, vermeld in artikel 17, betreft informatie die werkelijk nodig is om het grensoverschrijdend gedrag op een professionele manier aan te pakken.
 - o De algemeen geldende principes rond minderjarigheid worden door het meldpunt toegepast. De regels rond wilsbekwaamheid en ouderlijk gezag worden in acht genomen. Een minderjarige kan een melding maken bij het meldpunt. Ook hier zijn de dossierbehandelaars gebonden door het beroepsgeheim maar zullen ze zoveel mogelijk proberen de minderjarige aan te zetten om in gesprek te gaan met zijn/haar ouders.
 - o De gevallen waarin een kennisgeving gebeurt en er dus een uitzondering op het beroepsgeheim, met akkoord van de melder, plaatsvindt, zijn toegevoegd in de tekst.
- De GBA stelt zich vragen bij het samenwerkingsprotocol en beveelt het gebruik van een verwerkingsovereenkomst aan voor hetgeen onder de gezamenlijke bevoegdheid valt van het VMRI en het AJH.
 - o Met het samenwerkingsprotocol wordt geen privacyprotocol beoogd, wel een algemeen samenwerkingsprotocol.
 - o Er zal eveneens een gezamenlijke verwerkingsovereenkomst worden afgesloten.

- De GBA merkt op dat moet voorzien worden in een passend kader voor de doorgifte van gegevens zoals volgt uit art. 10, § 1, eerste en tweede lid, van het ontwerpdecreet.
 - o In artikel 13, §1, derde lid, wordt punt 6° toegevoegd om de doorgifte van artikel 10, §1, eerste en tweede lid, te kaderen.
- De GBA verzoekt om te verduidelijken wat wordt bedoeld met “bepaalde acties te ondernemen met betrekking tot de melding van grensoverschrijdend gedrag” in artikel 10, §1, lid 2.
 - o Een voorbeeld wordt opgenomen bij de artikelsgewijze bespreking bij artikel 10.
- De GBA heeft opmerkingen met betrekking tot de bewaartermijn.
 - o Hiervoor wordt verwezen naar de bespreking hierover onder opmerkingen VTC.
- De GBA stelt zich vragen bij de intentie om ‘veelmelders’ te herkennen.
 - o Het is niet de bedoeling om melders te categoriseren of te profileren. Er zijn melders die alle mogelijke hulplijnen benaderen, maar zelden een antwoord vinden dat voor hen passend lijkt. Het is van belang om hierop voorbereid te zijn en hierop te anticiperen.
- De GBA merkt op dat moet voorzien worden in een afgemeten privacyverklaring aan de diverse leeftijdscategorieën en dat een twee-stap procedure moet ingevoerd worden.
 - o De melder of personen die betrokkenheid vertonen met de context van het grensoverschrijdend gedrag en over wie de persoonsgegevens worden verwerkt, hebben recht op informatie.
Binnen het meldpunt AJH wordt volgende aanpak gehanteerd:
 - De privacyverklaring wordt via de website van het Meldpunt actief publiek gemaakt;
 - Er wordt op de chat site verwezen naar de privacyverklaring;
 - E-mails vanuit zowel de generieke mailbox als vanuit de persoonlijke mailbox van de dossierbehandelaars bevatten een disclaimer.
 - o Er zal verder rekening worden gehouden met de opmerkingen rond transparantieverplichting en de twee-stap procedure zal gevolgd worden.
- De GBA adviseert een motivering aangaande beslissingen over de inzage te voorzien en verdere duiding te geven over “passende maatregelen”.
 - o Dit wordt verduidelijkt in de artikelsgewijze bespreking bij artikel 15 van het ontwerpdecreet.

Op 19 februari 2024 verstrekte het VMRI haar advies nr.1 van 2024. Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van het VMRI:

- Het VMRI merkt op dat de gebruikte terminologie (i.c. “discriminerende intimidatie” en “ongewenst seksueel gedrag”) aanleiding kan geven tot verwarring en de precieze afbakening van taken en rollen bemoeilijkt
 - o De begrippen ‘discriminerende intimidatie’ en ‘ongewenst seksueel gedrag’ worden in artikel 2 aangepast in ‘intimidatie’ en ‘seksuele intimidatie’. In de artikelsgewijze bespreking bij artikel 2 wordt verduidelijkt dat met seksuele intimidatie ongewenst seksueel gedrag wordt bedoeld.
- Het VMRI geeft aan dat het ontwerp niet mag leiden tot een beperking (of uitholling) van haar huidige bevoegdheden en derhalve de complementariteit van de dienstverlening en het gezamenlijk aanbod aan burgers duidelijker te verankeren alsook samenwerking inzake overlappende bevoegdheden niet te verplichten, maar als doelstelling voorop te stellen.
 - o Het VMRI gaat er verkeerdelijk van uit dat ook het meldpunt AJH over eigen bevoegdheden beschikt, die onafhankelijk van het VMGOG kunnen worden

uitgevoerd. Het meldpunt AJH handelt echter steeds binnen het VMGOG, niet erbuiten. Hieronder wordt ter verduidelijking de structuur visueel voorgesteld.

- Het VMRI en het meldpunt AJH organiseren samen de front- en back office, dit om zo laagdrempelig mogelijk te zijn naar melders toe.° De complementariteit van de dienstverlening is reeds duidelijk verankerd in artikel 3 van het ontwerpdecreet.
- Het VMRI is van mening dat het niet mogelijk is om geanonimiseerde gegevens over te maken wanneer dit dient te gebeuren inclusief het profiel van de melder.
 - Er zal worden gerapporteerd over profielen van melders om in kaart te brengen welke doelgroepen wel en niet bereikt worden, geenszins over specifiek te identificeren melders.
- Het VMRI stelt dat bijkomende verplichtingen tot het delen van gegevens of rapportering aan de uitvoerende macht een risico inhouden van beperking van de haar onafhankelijkheid.
 - Conform de Principes van Parijs heeft een VMRI ook een belangrijke beleidsadviserende rol. Zoals ook in artikelsgewijze toelichting is bepaald, komt het aan het VMRI toe om te oordelen wanneer dit relevant is. De onafhankelijkheid van het VMRI wordt derhalve gevrijwaard.
- Het VMRI adviseert om te verduidelijken hoe de opvolging en ondersteuning van organisaties door het meldpunt AJH verschilt van de promotionele taak inzake educatie en vorming door het VMRI.
 - Het meldpunt AJH zal geen opleidingen geven rond het omgaan met grensoverschrijdend gedrag binnen organisaties.
- Het VMRI wijst erop dat meer aandacht moet besteed worden aan de problematiek van toegankelijkheid voor personen met een handicap.
 - Medewerkers zullen getraind worden met betrekking tot de toegankelijkheid voor mensen met een handicap. Dit immers is van vitaal belang om inclusie te bevorderen en om ervoor te zorgen dat alle individuen gelijke kansen krijgen.
 - In artikel 3 van het ontwerpdecreet wordt bepaald dat er wordt ingezet op maximale toegankelijkheid door kosteloos elke melding te behandelen, aan elke melder

kosteloos alle redelijke en gepaste materiële bijstand aan te bieden en te waken over fysieke en digitale toegankelijkheid.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Zie Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring (VR 2023 2212 DOC.1942/1BIS).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de artikelsgewijze toelichting wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zie Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring (VR 2023 2212 DOC.1942/1BIS).

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 29 november 2023.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 18 december 2023.

B. ESR-TOETS

/

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Zie Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring (VR 2023 2212 DOC.1942/1BIS).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorliggend voorontwerp van decreet zal worden voorgelegd aan de Raad van State voor advies.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot oprichting en regeling van het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Gwendolyn RUTTEN

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- Voorontwerp van decreet;
- Memorie van Toelichting;
- Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC);
- Brief van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor);
- Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- Advies van de Vlaamse Jeugdraad;
- Advies van de Vlaamse adviesraad handicap (Noozo);
- Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens;
- Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit;
- Advies van het Vlaams Mensenrechteninstituut.